

Ipolitas PETROŠIUS

Gyvenimo smulkmenos

Atsiminimai

Gorainiai – Vilnius

1965 – 2005

dienas išbuvau reanimacijos palatoje. Tik penktą dieną galutinai suvokiau, kad mane ištiko infarktas. Likusias aštuonias dienas gulėjau bendroje palatoje. Gydė profesorė Rūta Marija Babarskienė. Pasibaigus gydymo kursui Kauno kardiologinėje klinikoje, buvau išsiųstas reabilitacijai į Druskininkų „Draugystės“ sanatoriją.

Esu dėkingas sūnui Gedui, brolio sūnui Eugenijui, Veliuonos privačios klinikos darbuotojams, Kauno kardiologinės klinikos chirurgams ir žemesniajam medicinos personalui, gydytojai prof. Marijai Babarskienei už tai, kad jie savo nuoširdžiu triūsu išplėšė mane iš mirties nasrų.

Tais pačiais metais 2001 08 31 - 09 14 mane ištiko antrasis širdies priepuolis kuris buvo panašus į infarktą. Pastarasis prasidėjo laipsnišku pablogėjimu. Aš jaučiausi daug blogiau nei per pirmąjį infarktą. Gydžiausi Vilniaus universitetinėje ligoninėje, vidaus ligų skyriuje, 506 palatoje.

Vilniaus gydytojų komisija 2001 11 02 pripažino metų trukmės antrą invalidumo grupę. Neterminuota grupė buvo pripažinta 2002 11 05. (Serija PP Nr. * 226219)

Trumpas atgimimo kalendorius

Mirus ilgalaikiam Sovietų Sąjungos Komunistų partijos generaliniam sekretoriui ir vadovui Leonidui Brežnevui (1982 11 10), kuris valdė beveik 19 metų (1964 - 1982), Kremliaus galvos keitėsi taip dažnai, kad mes lietuvaičiai nespėdavom suprasti kieno komandos klausyti. Tik nuo 1985 03 11 atėjus į valdžią Michailui Gorbačiovui sovietų politinis klimatas pradėjo atšilti. Griuvo Berlyno

siena, sąjunginės respublikos, kurias buvo pavergusi sovietinė imperija, gavo daugiau politinių laisvių. Jau ir anksčiau Lietuvoje tautinio atgimimo apraiškų buvo gana nemažai. Kiekvieną vasario 16 d. pasirodydavo tai vienoje vietoje, tai kitoje iškeltos trispalvės vėliavos. Nuo 1972 03 19 d. pradėta leisti Lietuvos katalikų bažnyčios kronika. Kaune 1972 05 14 protestuodamas prieš sovietų valdžią susidegino Romas Kalanta. Vilniuje Tautinę dvasią gaivino, nuo 1973 metų kasmet rengiamas liaudies dainų ir šokių festivalis „Skamba, skamba kankliai“ ir t. t.

Man *niekada* neteko susidurti su saugumo tarnybomis. Kaip skaitančiam bebūtų keista aš net nesuvokiau, kad tokia instancija egzistuoja. Sekdamas Tėvo apolitiškumo pažiūrų, vengdavau bet kokio prisirišimo prie politikos ir partijų. Sovietiniu laikotarpiu į muzikos ir kitų menų dalykus visi partiniai ir švietimo darbuotojai žiūrėjo kaip į nepilnaverčias disciplinas. Panašiai buvo galvojama ir apie muzikos mokytojus. *Todėl aš nebuvo spaliuku, nebuvo pionieriumi, nebuvo komjaunuoliu, nebuvo partijos nariu ir nebuvo jokių saugumo agentu.* Matyt todėl nesuvokiau ir visą sovietinį laikotarpį nežinojau, apie organizacija KGB, NKVD ir didžiulius saugumo rūmus su archyvais. Pasirodo visa tai buvo šalia man gerai žinomų Lietuvos Konservatorijos rūmų. Nežinojau, kad ši organizacija turi slaptą šnipinėjančių darbuotojų armiją ir, kad juos narių yra kiekviename kolektyve. Aš kaip daugelio metodinių knygelių autorius susidurdavau tik su Aukštojo ir specialiojo mokslo ministerijoje esančiais Glavlito atstovais. Jie visada susipažindavo su mano autorinėmis knygėlėmis, gale įrašydavo raides LV ir atitinkamą registracijos Nr. Visur mane supo draugai ir pažįstami, kurie visą sovietinį laikotarpį, niekada nepamiršdavo, kad esame lietuviai ir, kad su rusiška kultūra mums nepakeliui.

Atgimimo šaukliai iškart man sukėlė nenusakomą džiaugsmą, įspūdį ir norą dalyvauti jų organizuojamoje veikloje. Toliau noriu trumpai paminėti pagrindinius, mano manymu, atgimimo akcentus. Prisiminti tas renginių vietas kuriuose buvau ir aktyviai dalyvavau.

1988 06 03. Mokslų akademijos salėje iš 500 mokslininkų, kultūros ir meno veikėjų buvo išrinkta 35 asmenų grupė ir nutarta įkurti Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinę grupę. Apie šį įvykį skaičiau laikraštyje. Vėliau aš aktyviai dalyvavau beveik visuose sąjūdžio organizuojamuose masiniuose renginiuose, aukojau pinigų, grojau bandonija, aktyviai dainavau ir giedojau.

1988 06 24. Vilniuje, Gedimino aikštėje, įvyko pirmasis sankcionuotas Sąjūdžio organizuotas mitingas. Pirmą kartą dalyvavau mitinge kuriame buvo viešai iškeltos trispalvės vėliavos.

1988 07 09. Dalyvavau sąjūdžio mitinge Vingio parke. Kuris buvo pats gausiausias ir įspūdingiausias (apie 100.000) žmonių. Sąjūdžio iniciatyvinė grupė reikalavo didesnio Lietuvos savarankiškumo, tautinės simbolikos grąžinimo. Buvo sutikti grįžę delegatai iš Maskvoje vykusio suvažiavimo. Klausiausi pasisakymų, giedojome „Tautiška giesmė“, dainavome tremtinių ir kitas atgimimo dainas.

1988 07 19. Civilinės metrikacijos skyrius (Vilnius) surado ir pateikė tikrą mano gimimo liudijimą. Aš tik po dviejų dienų, gyvendamas 51-uosius metus 100 -ąją dieną, sužinojau tikrąją savo gimimo datą. Pirmoji mano gimimo data buvo 1938 04 11 d. iki 1956 09 06 d. Antroji – 1940 12 16 d. buvo iki 1992 05 22 d. Pagal naują gimimo liudijimą pirmas savo darbovietėje gavau Lietuvos respublikos piliečio pasą, asmens kodą 33704120026, rūšis P, valstybės kodas LTU, paso Nr. LM 440307. Pasas išduotas 1992 05 22 galioja iki 2012 06 20, Vilniaus 1-asis pasų poskyris (12).

1988 08 23. Dalyvavau dideliame ir įspūdingame būsimame Juodojo kaspino dienos minėjime Vingio parke. Pasmerkta stalinistinės agresijos prieš Lietuvą politika, reikalauta atstatyti istorinį teisingumą. Į Sąjūdžio organizuotą mitingą susirinko 200 tūkstančių žmonių su žvakutėmis.

1988 09 19. Vienintelėje lietuviškoje Vilniaus televizijos programoje pradėjau stebėti savaitines televizijos laidas „Atgimimo banga“.

1988 10 07. Trispalvės pakėlimas Gedimino kalne. Išvakarėse LSSR AT Prezidiumo įsakais įteisinta tautinė trispalvė vėliava ir himnas - V. Kudirkos tautiška giesmė. Perpildytoje Katedros aikštėje susirinkusieji verkė iš džiaugsmo, visi giedojo „Lietuva Tėvynė mūsų“, „Gedimino kalne trispalvę iškelsiu...“ Po to kasdien važiuodamas pro šalį stebėdavau, ar vėliava dar plevėsuoja?

1988 10 23-24. Vilniaus Sporto rūmuose įvyko Sąjūdžio suvažiavimas – tautos dvasinio susivienijimo apraiška. Dalyvavo 1021 delegatas. Buvo siekiama atstatyti Nepriklausomą Lietuvos valstybę. Pirmininkavo poetas Justinas Marcinkevičius ir literatūrologė Meilė Lukšienė. Aš nebuvau išrinktas suvažiavimo delegatu todėl sporto rūmuose nebuvau. Priimti Sąjūdžio įstatai, programa, išrinktas jo Seimas ir Taryba. Mokykloje pamokų nebuvo, todėl turėjau galimybę suvažiavimo eiga sekti televizoriaus ekrane. Kiekvieną pasakytą žodį dėjau į galvą, sekiau kalbėjusių mintis. Mačiau kaip po kiekvieno pranešimo salėje sėdintys delegatai atsistodavo ir ilgai plodavo. Žiūrėdamas televizorių plodavau ir aš. Galiausiai po ilgų debatų Sąjūdžio tarybos pirmininku buvo išrinktas buvęs mano dėstytojas profesorius Vytautas Landsbergis (Vilniaus pedagoginiame universitete).

Sąjūdžio suvažiavimo metu aš nupirkau trijų spalvų (geltonos, žalios, raudonos) šilkinės medžiagos ir su savo siuvimo mašina pasiuvau 10 lietuviškų trispalvių 22 X 44 cm dydžio vėliavėlių. Visas pritvirtinau prie 45 cm kotelių. Tada jomis paliečiau vėliavas esančias prie suvažiavimo rūmų ir Gedimino pilyje. Toliau visas vėliavėles pašventinau Vilniaus Arkikatedroje – *gražinimo momentu*. Paskui po vieną padovanojau savo broliams ir seserims, o tris – artimiems draugams. Su šia ypatinga dovana dar ir šiandien visi tebepuošia savo buitį.

1988 10 23. Vilniaus Arkikatedra gražinta tikintiesiems. Pirmosios Mišios buvo aukojamos lauke prie centrinio įėjimo. Liturgijoje dalyvavo Kardinolas Vincentas Sladkevičius, vyskupai: Antanas Vaičius, Juozas Preikšas ir daugybė kunigų. Aikštė prieš katedrą ir visa Gedimino prospekto pradžia buvo užpildyta maldininkais. Aš stovėjau šalia varpinės tarp nepažįstamų maldininkų. Mišias tiesiogiai transliavo Lietuvos radijas ir televizija.

1988 10 30. Šilutėje už kultūros namų yra „Krašticčių gojus“. Už jį ženklinančios lentos yra pirmas berželis, o 10-asis sodintas Ipolito Petrošiaus. Toje nedidelėje atgimimo giraitė yra pasodinta ir mano berželis.

1988 11 24. Maskvoje SSRS AT Prezidiumui įteikta peticija dėl apribojimo sąjunginių respublikų savarankiškumo. Tarp 1,8 mln. Parašų yra, mano, mano šeimos ir mano giminaičių parašai.

1988 12 10. Aktyviai dalyvavau Žemaičių Naumiesčio „Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės“ paminklo atidengime. 1951 pro mokyklos langą savo akimis mačiau kaip paminklas buvo traktorais verčiamas, čia pat užkastas ir palaidotas. Atstatymo darbams aukojau nedidelę sumą pinigų. Paminklo atidengimo garbei paruošiau kalbą. Tą ypatingą gruodžio dieną buvo labai daug klausančių ir mitinguojančių, todėl mano pasisakymui nebėliko laiko.

1989 02 16. Atidengtas laisvės statula Kaune su J. Zikaro skulptūra „Išlaisvinta Lietuva“. Mudu su sese Adele anksti iš ryto specialiai nuvykome į Kauną. Klausėmės patriotinių kalbų, kartu su visais giedojome Lietuvos himną, dainavome patriotines atgimimo dainas. Po renginio pabaigos skubėjome grįžti į Pilies g. Vilniuje.

1989 02 16. Su sese vos suspėjome sugrįžti į Vilnių. Antroje dienos pusėje dalyvavome prie Signatarų namų (Pilies g. 26, Vilniuje) kur 1918 m. vasario 16 dieną buvo paskelbtas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas. Ant Signatarų namų išorinės sienos buvo atidengta memorialinė lenta: „1918 metais vasario 16 dieną šiuose namuose paskelbtas Nepriklausomos Lietuvos Valstybės atstatymas.“ Čia tokį didelį susirinkusių žmonių skaičių mačiau pirmą, tikriausiai ir paskutinį kartą. Iš balkono kalbėjo profesorius Vytautas Landsbergis, Sąjūdžio Seimo ir Tarybos nariai.

1989 03 28. Vilniuje, pačiame atgimimo įkarštyje, gimė 1-as anūkas Andrius Petrošius Sauliaus s. Svoris 3.700 kg., ūgis 54 cm. Andriaus asmens kodas 38903280085. Nuo šios dienos į visus atgimimo renginius pradėjau vaikščioti kaip senelis. Pirmą anūką galėjau pakrikštyti nevaržomai. To nebuvo galima padaryti visą sovietinį laikotarpį. Andrių krikštijome 1989 05 12 Vilniuje, Petro ir Povilo bažnyčioje. Kūmai buvo Ūla Petrošiūtė (*1975 11 17, Vilniuje) ir Dainius Rinkevičius (*1971 05 21, Molėtuose)

1989 04 04. Dalyvavau eisenoje kurios metu Šv. Kazimiero palaikai iš Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčios buvo sugražinami į Vilniaus arkikatedrą baziliką. Vėliau 2004 sukūriau Mišias skirtas Lietuvos globėjo Šv. Kazimiero 400-ųjų metinių jubiliejaus progai pažymėti.

1989 06 09. Aš mačiau televizoriuje, kaip Maskvoje iš suvažiavimo rūmų posėdžių salės, baikotuodamas

pirmasis išėjo E. Klmbys, o paskui jį ir visi kiti Lietuvos delegatai.

1989 06 11. Iš Maskvos sugrįžusius suvažiavimo delegatus sutikome Vingio parke. Mitinge dalyvavo apie 70.000 žmonių. Jų tarpe ir aš buvau.

1989 06 14. Lietuvos bažnyčiose skambant varpams iškilmingai paminėtos 1941 m. birželio 14-osos tremimo metinės. Vilniuje Kreivajame kalne, pašventinti Trys kryžiai. Kuriuos 1950 m. buvo bolševikų susprogdinti. Prieš Trijų kryžių pašventinimą, birželio 11-13 dienomis, atstatymo darbuose talkinau ir aš.

1989 08 22. Dalyvavau gausiame sąjūdiečių mitinge Vingio parke trispalvių ir degančių žvakučių fone buvo pasmerktas Molotovo-Ribentropo paktas. Giedojome himną, dainavome tremtinių dainas. Gedulo mitinge buvo per 60.000 žmonių.

1989 08 23. Minint Stalino-Hitlerio sandėrio prieš Baltijos valstybes 50-metį solidarumo akcijoje dalyvavau „Baltijos kelio“ gyvojoje žmonių grandinėje nuo Vilniaus iki Talino. Stovėjau Vilniuje, Šnipiškių r., Geležinio vilko gatvės dešinėje pusėje, beveik prieš Ukmergės gatvės pradžią ties AB „Metalų įranga“. Visai atsitiktinai šalia manęs stovėjo buvusi studentė Aldona Baranauskaitė su savo vyru ir vaikais. Gyvoje grandinėje Vilnius - Talinas dalyvavo apie 2 milijonus žmonių.

1990.01.11-14 Sąjungos sekretorius M. Gorbačiovas su žmona Raisa lankėsi Lietuvoje ir Vilniuje. Delegacija iš Maskvos mėgino priversti lietuvius atsisakyti nepriklausomybės atkūrimo reikalavimų. Dalyvavau Katedros aikštėje Sąjūdžio organizuotame iškilmingame mitinge. Čia buvo įvairiomis kalbomis tūkstančiai šūkių ir plakatų. Mačiau įspūdingą filmuotą epizodą per Lietuvos televiziją. Kaip mano gerai pažįstamas kaimynas Zenys, Vilniuje prie Kuro aparatūros, atsakė į M. Gorbačiovo klausimą. Atsakymas

buvo nepaprastai taiklus, įtikinamas ir panašus į tikrą „antaisį“ garbingam Rusijos (Sąjungos) valdovui.

1990 m. kovo 11 d., 22 val. 44 min. sekmadienis. LSSR Aukščiausioji Taryba (Lietuvos atkuriamasis seimas) paskelbė Lietuvos respublikos nepriklausomybės atkūrimą. Tą dieną keliavau autobusu iš gimtųjų Gorainių į Vilnių ir per radiją sčiau visą įvykių eigą, o paskelbimo momentą ir giedamą himną aš išgirdau būdamas savo namuose Vilniuje, Antakalnio g. 92 - 17. Mano buvęs dėstytojas Vytautas Landsbergis išrinktas Aukščiausiosios Tarybos - Atkuriamojo Seimo pirmininku. Pastarasis buvo pirmasis Lietuvoje atkurtos valstybės prezidentas.

Po metų parašiau dainą pagal Dzūkijos miško brolių sukurtas eiles iš knygos „Sušaudytos dainos“ išspausdintos Vilniuje 1990, p. 81. „Lietuvai“ (Sėdi motinai ant kelių...). Norėdamas parodyti dainos ryšį su tauta ir sausio 13 d. žudynes prie Vilniaus televizijos bokšto, panaudojau 13 Lietuvos himno melodijos garsų pakeistame metre ir ritme. Daina daug kartų buvo dainuojama Vilniaus tremtinių choro (vad. Grigaliūnienė) ir per Vilniaus radiją. Daina įrašyta ir viešai platinama išleistoje audio kasetėje „Mes nemirę“.

1990 07 27. Praėjus tik 138 dienoms po nepriklausomybės paskelbimo, vyriausias mano sūnus Gedas, gyvendamas 22 m. 107 dieną, Vilniaus m. susituokė su Birute Šarkaite-Petrošiene Antano d., dabar turinčią 20 metų be 1 dienos. Vestuvių pasiruošimo laikotarpis buvo labai neramiu laiku: 1990 03 27 Sovietų Sąjungos desantininkai užėmė Lietuvos Komunistų partijos CK pastatą. 1990 04 18 prasidėjo Sovietų Sąjungos ekonominė blokada. 1990 04 20 desantininkai užėmė spaustuvę Maironio gatvėje. Sovietų šarvuočiai pastoviai saugojo Lenino, Černiachovskio ir kitus savo paminklus.

1990 08 10. Tris paras Šilutėje talkinau švogeriiui Juozui ir broliui Adolfui Maziliauskams pagaminti medinį koplytstulpį su Marijos skulptūrele. Koplytstulpį pastatėme Grygališkės kaime (Šilutės raj.) prie didžiulio akmens. Pašventino Ž. Naumiesčio klebonas, giesmėms vadovavo mano mokslo draugo duktė Vilija Balčytė.

1991 01 12. Kai tik būdavau laisvas nuo darbų išeidavau stebėti strateginių punktų: Seimo rūmų, Televizijos bokšto, Lietuvos Televizijos rūmų, Telekomo pastato, Spaudos rūmų. Prieš tą lemtingą Sausio 13-tos naktį apie 13 val. sutikau kurso draugą, tremtinį ir politinį kalinį Vytautą Ratkevičių (*1930 10 10), gyv. Avižieniuse, Gėlių g. 22, Vilniaus r. Pasišnekučiuodami keliavome nuo Telekomo pastato prie LT rūmų. Galiausiai atsidūrėme prie Televizijos bokšto. Pradėjo temti ir krapnuoti. Pasimetėme. Apsidairiau, paieškojau ir įsitikinau, kad likau vienas. Aplinkui žmonių minios. Tada aš vienas nukeliavau prie Seimo rūmų. Ten kaip visada degė laužai, kvėpėjo dūmais, o žmonių žmonių nesuskaičiuojama daugybė. Čia žmonės suvažiuodavo budėti iš įvairiausių Lietuvos rajonų. Atvykusieji visada susigrupuodavo į atskirus būrius. Dažniausiai rajonais. Kiekvienas rajonas turėjo lentelę su savo pavadinimu. Čia pat stovėjo palapinė, degė laužas, buvo dainuojamos dainos. Tokiu būdu žmonių minios budėjo ištisus metus, dieną ir naktį. Aš dažniausiai apsilankydavau šilutiškių buveinėje. Pabendraudavau su pažįstamais ir nepažįstamais, pajuokaudavau su savo žemiečiais, kartu dainuodavome visiems žinomas liaudies dainas. Tą lemtingą vakarą apie 20 val. grįžau į namus. Mudu su Gedu rūšio skalbykloje įrenginėjome gyvenamąją patalpą, linoleumo plytelėmis klįjavome grindų dangą. Kaip visada darbai užsitęsė iki pat vidurnakčio. Po 24 valandos grįžome į butą. Sėdome naktipiečių. Tik staiga nugriaudėjo keletą artilerijos salvių.

Įsijungiau Lietuvos respublikinės televizijos kanalą. Ekrane matėsi ir girdėjosi mikčiojantis žinių pranešėjos Eglės Bučelytės balsas. Retkarčiais įjungdavo koridoriuje esančią kamerą. Ji rodė ten vaikščiojančius ginkluotus rusų kareivius. Kareiviai šautuvų buožėmis daužė duris, baldus, televizijos aparatūrą ir viską kas jiems papuolė po kojomis. Staiga televizijos ekranas užgeso. Kita dieną paaiškėjo, kad televizijos pastatas užgrobtas pačia grubiausia ir brutaliausia karine jėga. Tuo metu televizijoje budėjo mano sesers duktė Birutė (Mockaitytė) Kazickienė. Ji kaip gynėja yra apdovanota Sausio 13 medaliu.

1991 01 13 Televizijos bokšto štormas. Taip jau nutiko, kad tos lemtingos nakties įvykio momentu buvau savo namuose. Pažįstami pasakojo, kad tuoj po vidurnakčio rusų raudonosios armijos tankai, važiuojantys televizijos bokšto link, pradeda šaudyti trankiais tuščiais šoviniais. Tankai, šarvuočiai, automatininkai ir desantininkai nepastebimai greitai apsupo televizijos bokštą ir beginklių žmonių minią. Prieš tankus esantys ginkluoti kareiviai pradžioje koviniais šoviniais šaudė į žemę, o vėliau ir į bokštą apstojusius žmones. Žuvo 13 žmonių. (Vėliau nuo sužeidimų mirė 14-tas): Loreta Asanavičiūtė *1967-†1991, Virginijus Druskis *1969-†1991, Darius Gerbutavičius *1973-†1991, Rolandas Jankauskas *1969-†1991, Rimantas Juknevičius *1966-†1991, Alvydas Kanapinskas *1952-†1991, Algimantas Petras Kavoliukas *1939-†1991, Vidas Maciulevičius *1966-†1991, Titas Masiulis *1962-†1991, Alvydas Matulka *1960-†1991, Apolinaras Juozas Povilaitis *1937-†1991, Ignas Šimulionis *1973-†1991 (bendradarbė Nijolės sūnus), Vytautas Vaitkus *1943-†1991. Apie sausio įvykius plačiau skaitykite dokumentinę knygą „Lietuva, 1991 sausio 13“, Vilnius 1991. Įvykių vietoje buvo mano pusseserė Zofija Vainilaitienė. Ji rašė tik ką minėtoje

prezidentas. Lietuvoje rusai pradėjo masiškai užiminėti radijo, televizijos, telefono stotis ir laikraščių redakcijas. Trečią dieną visas sąmokslas galutinai sužlugo.

1991 08 23 Šiandien Vilniuje ir Klaipėdoje nugriauti V. Lenino paminklai. Vakare dalyvavau Lietuvos Sąjūdžio surengtoje „Liepsnojančio Baltijos kelio“ akcijoje. Baltijos kelyje buvo kūrenami laužai.

1992 06 14. Referendume „Dėl buvusios SSRS kariuomenės, dabar priklausančios Rusijos Federacijai, besąlygiško ir neatidėliotino išvedimo iš Lietuvos Respublikos teritorijos 1992 m. ir padarytos žalos Lietuvai atstatymo“. Aš, mano šeima, giminės ir pažįstami balsavo už kariuomenės išvedimą ir žalos atlyginimą.

1992 10 25. Referendume aš, mano šeima, giminės ir pažįstami balsavo už Lietuvos Respublikos Konstituciją.

1993 05 28. Pirmą kartą vienas be giesmių ir maldų ėjau Vilniaus Kalvarijomis ir ieškojau tikslų kelio vingių. Prieš tai dvi savaites, skaičiau straipsnius ir knygeles, susipažinau su Kalvarijų pastatymo ir sunaikinimo istorija, ieškojau labiausiai nutolusių stočių, susipažinau su eile ir papročiais. Sekminių diena (1993 05 30) su maldomis ir giesmėmis lydėjau Arkikatedros parapijinio choro giedorius. Keliaujant prie mūsų choro grupės prisijungė apie 60 pašalinių žmonių. Per 2006 metų Sekmines (birželio 04 dieną) Vilniaus Kalvarijomis keliavau gal 60 - tą kartą. Kaip visada ėjome pasipuošę tautine juosta, nešini kryžių (pagamintą švogerio J. Maziliausko), kalbėdami maldas ir giedodami giesmes.

1993 06 25. Lietuvoje baigta įvesti nacionalinė valiuta – *Litas*. Atlyginimą pradėjome gauti litais.

1993 08 22 Sovietų kariškiai apleido užimtus pastatus. Iš televizijos bokšto išsikraustė kariškiai. Buvau nuvykęs prie televizijos bokšto ir su didele, gal 300 - 400 žmonių grupe iš tolo stebėjome kaip kraustėsi iš bokšto

Raudonosios armijos likučiai. Prie bokšto stovėjo keletą sunkvežimių. Į juos krovė lovas, kėdes ir kitas buitines smulkmenas. Ginklų ir ginkluotų kariškų nepastebėjau. Čia dalyvavę Nepriklausomos Lietuvos valstybės atstovai prašė laikytis rimties ir vengti bet kokios provokacijos iš stebėtojų pusės. Vis tik žmonės pusbalsiu burbėjo ir siuntė raudoniesiems praktiško žodžius. Laimė jokių provokacijų neįvyko. Išsiskyrimė taikiai. Kai pajudėjo sunkvežimių kolona, minia visu garsumu reiškė savo nepasitenkinimą ir pyktį. **1993 08 31** Išvyko paskutiniai raudonosios armijos daliniai iš visos Lietuvos ir iš Vilniaus (p. 234).

1993 09 31. Iš Lietuvos galutinai išvesta okupacinė Rusijos kariuomenė. Palydėjome su triukšmu ir dainomis. Skaitykite p. 234.

1993 09 04 - 08. Lietuvoje lankėsi Popiežius Jonas Paulius II. Buvo Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Kryžių kalne ir kitur. Aš jį „lydėjau“ tik Vilniuje. Apie šį ypatingą įvykį parašiau gerokai anksčiau ir pakankamai daug (p. 235 - 250).

Apie Lietuvos „Atgimimą“ ir dar kitu vardu vadinamą „Dainuojančią revoliuciją“, ir Nepriklausomos Lietuvos atstatymą, paminėjau 42 momentus. Kelių eilučių pastraipose, kaip ir visuose „Gyvenimo smulkmenų“ rašiniuose yra daug konkrečių datų ir įvykių kurie jungiasi tik su manimi. Buvo galima parašyti gerokai daugiau ir plačiau. Manau, kad ir tai yra pakankamai daug. Čia aš užfiksavau savo veiklą pačiu įdomiausiu 5 metų laikotarpiu (1988 - 1993). Tiems mano artimiesiems, kurie domėsis rusų okupacija, atgimimo ir įstojimo į Europos sąjungą laikotarpiais, visada ras daug papildomų žinių internete, knygose, muziejuose ir archyvuose.